

“วัคซีนจำเป็น” สำหรับผู้หญิงวางแผนก่อนตั้งครรภ์ และขณะตั้งครรภ์

ศูนย์ : ศูนย์สุขภาพสตรี

บทความโดยแพทย์ : พญ. ศิริวิภา พุ่มจิตร

ช่วงเวลาตั้งครรภ์ไม่เพียงต้องให้ความสำคัญในการดูแลคุณแม่..แต่ยังต้องระมัดระวังเรื่องความปลอดภัยของทารกในครรภ์ “วัคซีน” จะเป็นเหมือนการสร้างภูมิคุ้มกัน และความแข็งแรงให้กับคุณแม่และลูกน้อย ตั้งแต่อยู่ในครรภ์ โดยปกติแม่ตั้งครรภ์ทุกรายควรได้รับวัคซีนตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ แต่มีบางรายที่ไม่เคยรับวัคซีนมาก่อนที่จะตั้งครรภ์ ทำให้เกิดความเสี่ยงที่จะติดโรคได้ สำหรับวัคซีนสำคัญที่ควรฉีดเพื่อจะทำให้คุณแม่แข็งแรงและทำให้ลูกที่อยู่ในครรภ์ปลอดภัยจากโรคที่มีความเสี่ยงจะเกิดขึ้น มีดังนี้

วัคซีนก่อนการตั้งครรภ์ วัคซีนที่ควรฉีดให้พร้อมก่อนการตั้งครรภ์ ได้แก่

- **วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี** การติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี อาจทำให้เกิดโรคตับอักเสบบีเฉียบพลัน และอาจเกิดตับวายได้ หรือบางคนอาจกลายเป็นพาหะของโรค เชื้อนี้สามารถติดจากแม่สู่ลูกได้ในขณะตั้งครรภ์ ดังนั้นการตรวจเลือดสามารถทราบว่าเป็นพาหะของเชื้อโรคนี้หรือไม่ หรือควรมีภูมิคุ้มกันหรือยัง เพื่อพิจารณาให้รับวัคซีนไวรัสตับอักเสบบีก่อนการตั้งครรภ์ โดยฉีดจำนวน 3 เข็ม มีระยะเวลาการฉีด คือ ฉีดเข็มที่ 1 แล้วอีก 1 เดือนฉีดเข็มที่ 2 จากนั้นอีก 6 เดือนจึงฉีดเข็มที่ 3
- **วัคซีนป้องกันโรคหัดเยอรมัน** ควรได้รับวัคซีนนี้อย่างน้อยก่อนตั้งครรภ์ 3 เดือน โดยฉีดเพียง 1 เข็ม เพราะหากเกิดการติดเชื้อหัดเยอรมันในระหว่างตั้งครรภ์ อาจส่งผลให้ลูกมีความผิดปกติ อวัยวะพิการ เช่น หัวใจ สมอง ตา แขนและขาได้

วัคซีนขณะตั้งครรภ์ ได้แก่

- **วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ ไอกรนและบาดทะยัก**
โรคนี้สามารถก่อให้เกิดความรุนแรงให้กับคุณแม่และลูกน้อยถึงขั้นเสียชีวิตได้เลย โดยฉีดได้ตั้งแต่อายุครรภ์ 27 – 36 สัปดาห์ เนื่องจากในไตรมาส 3 ภูมิคุ้มกันที่ถ่ายทอดการติดเชื้อจะลดน้อยลง เมื่อฉีดแล้วจะช่วยปกป้องคุ้มกันคุณแม่ ทำให้ไม่ป่วยและติดเชื้อได้ง่าย ซึ่งถ้าแม่ตั้งครรภ์ป่วยหรือติดเชื้อจะทำให้มีโอกาสดูดรกก่อนกำหนดได้ โดยวัคซีนชนิดนี้เป็นวัคซีน 3 ชนิด ที่ฉีดพร้อมกันใน 1 เข็ม อีกทั้งยังช่วยป้องกันโรคบาดทะยัก ป้องกันการติดเชื้อระหว่างตั้งครรภ์และคลอดบุตร
- **วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่** เพราะไข้หวัดใหญ่เป็นโรคที่มีความรุนแรงในคุณแม่ตั้งครรภ์มากกว่าคนธรรมดา และสามารถทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ที่รุนแรงได้มากกว่า เช่น ปอดบวม เยื่อหุ้มหัวใจอักเสบ หัวใจวาย ซึ่งอาการเหล่านี้อาจนำมาซึ่งการเสียชีวิตได้ โดยส่วนใหญ่การรับวัคซีนควรฉีดทุกๆ 1 ปี

วัคซีนที่คุณแม่ตั้งครรภ์ควรได้รับการฉีด ตามที่กล่าวมานั้นเป็นวัคซีนที่ทำให้คุณแม่ตั้งครรภ์มีภูมิคุ้มกันและแข็งแรงมากขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้ลูกปลอดภัยตั้งแต่อยู่ในครรภ์จนกระทั่งคลอดออกมาอีกด้วย

การจะฉีดวัคซีนอะไรคุณแม่ต้องปรึกษาแพทย์ที่ฝากครรภ์ทุกครั้งเพื่อความปลอดภัยสำหรับตัวคุณแม่และลูกในครรภ์